

Sprawozdanie komisji podatkowej

o wniosku Wydziału krajowego względem zmiany dotychczasowego trybu postępowania przy rozkładzie dodatków gminnych, powiatowych i krajowych.

Wysoki Sejmie!

C. k. Rząd objawił Wydziałowi krajowemu życzenie, aby dla uproszczenia czynności urzędów podatkowych w przyszłości przy obliczaniu, rozkładzie i ściąganiu dodatków krajowych brano za podstawę podatek bezpośredni **wraz z dodatkiem nadzwyczajnym (wojennym)**, któryto dodatek nadzwyczajny nie wliczano dotąd do tej jednostki podatkowej, która służyła za podstawę przy rozkładzie dodatków gminnych, powiatowych i krajowych.

Ze względów więc **przeważnie** manipulacyjnych proponuje c. k. Rząd, a za nim Wydział krajowy, ażeby za podstawę do obliczenia, rozkładu i ściągania owych dodatków przyjęto na przyszłość **cały** rzeczywiście dotąd uiszczany podatek bezpośredni.

Zdawałoby się, że dodatek ten nadzwyczajny (wojenny) wymierzonym jest według **jednakowej** stopy podatkowej, że dotyka w **równym** stopniu wszystkich rodzajów stałych podatków, gdyż w takim tylko wypadku wliczanie dodatku nadzwyczajnego (wojennego) do stałej jednostki podatkowej byłoby uproszczeniem manipulacyjnych urzędów podatkowych.

Tymczasem tak nie jest.

Dodatek nadzwyczajny (wojenny) wymierzonym jest według **rozmaitej** stopy podatkowej i dotyka w **różnym** stopniu wszystkich rodzajów stałych podatków.

Oto dodatek ten nadzwyczajny (wojenny) do podatków bezpośrednich nałożonym został rozporządzeniem cesarskim z dnia 13. maja 1859 (L. 88 Dz. Pr. Państw.) na czas trwania stosunków wypadkami wojennymi wywołanych, a to:

do podatku gruntowego i domowo-czynszowego	$\frac{1}{6}$	(16 $\frac{1}{3}$ $\frac{0}{10}$)
„ „ domowo-klasowego	$\frac{1}{2}$	(50 $\frac{0}{10}$)
„ „ zarobkowego i dochodowego	$\frac{1}{6}$	(20 $\frac{0}{10}$)

od zwyczajnej należności. — Ustawą z dnia 28. października 1863 (L. 91. Dz. Pr. Państw.) podwyższono tenże dodatek nadzwyczajny o połowę.

Wypada zatem:

do podatku gruntowego i domowo-czynszowego	$\frac{2}{6}$	(33 $\frac{1}{3}$ $\frac{0}{10}$)
„ „ domowo-klasowego	$\frac{2}{2}$	(100 $\frac{0}{10}$)
„ „ zarobkowego i dochodowego	$\frac{2}{5}$	(40 $\frac{0}{10}$)

Ustawą z dnia 26. czerwca 1868 (L. 72. Dz. Pr. Państ.) podwyższono po raz trzeci do-
datek nadzwyczajny

do podatku gruntowego o	$\frac{1}{12}$ przeto na	$\frac{5}{12}$ ($41\frac{2}{3}\frac{0}{10}$)
„ „ domowo-klasowego o	$\frac{1}{4}$ „ „	$\frac{5}{4}$ ($125\frac{0}{10}$)
„ „ zarobkowego i dochodowego o	$\frac{1}{13}$ „ „	$\frac{5}{15}$ ($100\frac{0}{10}$)
zaś dla dwóch klas najniższych podatku zarobkowego i dochodowego opłacających niżej 30 złr. w. a. podwyższono o	$\frac{3}{10}$ przeto na	$\frac{7}{10}$ ($70\frac{0}{10}$)

Nareszcie ustawami z dnia 23. marca 1869 (L. 34 Dz. Pr. Państ.) ustano-
wiono do podatku gruntowego i domowo-czynszowego dodatek nadzwyczajny wyno-
szący jedną trzecią część zwyczajnej kwoty podatkowej . . . . . $\frac{1}{3}$ ($33\frac{1}{3}\frac{0}{10}$)
do podatku domowo-klasowego nadzwyczajny dodatek równy zwyczajnej kwocie
podatkowej . . . . . $\frac{100}{100}$ ($100\frac{0}{10}$)
przy podatku dochodowym i zarobkowym dodatek nadzwyczajny również w wyso-
kości zwyczajnej kwoty podatkowej . . . . . $\frac{100}{100}$ ($100\frac{0}{10}$)

Tylko od tych podatkujących, których całkowita kwota podatku zarob-
kowego i dochodowego pierwszej klasy, lub podatku dochodowego drugiej klasy
w stanie zwykłym nieprzewyższa 30 złr. w. a., ma być pobierany dodatek nadzw-
yczajny w wysokości siedmiu dziesiątych części zwyczajnej kwoty podatkowej . . . $\frac{7}{10}$ ($70\frac{0}{10}$)

Z tego zestawienia widno, iż dodatek ten nadzwyczajny opłacają **podatkujący różnych ka-
tegorij w różnych odsetkach od podatku zwyczajnego.**

Streszczając powyższe wyłuszczenie opłaca się **teraz** podatek nadzwyczajny (wojenny) do
podatków bezpośrednich, jak następuje:

do podatku gruntowego i domowo-czynszowego	$33\frac{1}{3}$ odsetków
„ „ domowo-klasowego	100 „
„ „ zarobkowego i dochodowego	100 „
a względnie	70 „

od zwyczajnej kwoty podatkowej to jest od tej kwoty, która dotąd służyła za podstawę do rozkładu
dodatku na potrzeby gminne, powiatowe i krajowe.

Już z tego liczebnego zestawienia okazuje się rażąca niestosunkowość rozkładu tego do-
datku nadzwyczajnego na różne kategorie podatków. Podczas gdy dodatek ten do podatku grun-
towego i domowo-czynszowego wynosi $33\frac{1}{3}$ procentu od zwyczajnej kwoty podatkowej, to przy po-
datku domowo-klasowym, dochodowym i zarobkowym wynosi sto procent to jest drugie tyle, co zwy-
czajna kwota podatkowa.

Z uwagi, iż dodatek ten nadzwyczajny zaciężyłby najwięcej na **najuboższych** posiadaczach
realności podlegających podatkowi domowo-klasowemu, niemuje na przemysłowcach, rękodzielnikach
i rzemieślnikach; z uwagi, iż wszelkie gałęzie przemysłowości, zaledwie budzące się u nas z uspie-
nia, potrzebują do wzrostu zachęty i ulgi w ciężarach publicznych, aby — już nie mówię — spro-
stać, lecz tylko podążyć zdołały za postępem w dziedzinie przemysłowej, w której inne przodują
narody; z uwagi, że przeszło trzy czwarte części dodatków na wydatki krajowe wynoszą dodatki
na fundusz indemnizacyjny, do którego znaczna klasa obywateli według nowej modły w dwójnasób
przyczyniać by się musiała, ta klasa, która z małym wyjątkiem ani do uprawnionych, ani do obo-
wiązanych nie należała; z uwagi, iż według rokowań Wydziału krajowego z c. k. Rządem o odda-
nie funduszy indemnizacyjnych pod zarząd Reprezentacji krajowej, dodatki do podatków na fundusz
indemnizacyjny nie mogą przekraczać dotychczasowego wymiaru to jest $51\frac{1}{2}$ centa od jednego
złr. w. a. zwyczajnej kwoty podatkowej — to jest od tej kwoty, która dotychczas służyła za pod-
stawę do rozkładu dodatków na potrzeby gminne, powiatowe i krajowe; z uwagi, iż wliczając do-
datek nadzwyczajny do dotychczasowej kwoty podatkowej i tworząc niejako ze wszystkich
dodatku jedną jednostkę podatkową, przy powiększeniu tejże podatkowej jednostki owe
 $51\frac{1}{2}$ centa od jednego złr. wal. austr. na fundusz indemnizacyjny o cały dodatek nadzwyczajny
(wojenny) powiększyć by się musiały, jak załączona tabela pod A. wykazuje; z uwagi na-

reszcie, iż nawet polityczne i fiskalne powody przemawiają za tem, aby **nie zacierano** cechy pierwotnej tego dodatku nadzwyczajnego jako dodatku wojennego, nałożonego tylko na czas trwania wyjątkowych stosunków wypadkami wojennymi wywołanych, i aby nie dawać pochopu do uwiecznienia tego ciężaru, który miał być tylko czasowym ówczesnymi wypadkami usprawiedliwionym, a którego zniesienia przy lepszym gospodarstwie finansowym państwa spodziewać się należy; z uwagi nakoniec, że względy na uproszczenie czynności urzędów podatkowych nie mogą żadną miarą zmiany takiej doniosłości usprawiedliwić;

Komisya podatkowa wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm przechodzi nad wnioskiem Wydziału krajowego do porządku dziennego.

Lwów dnia 4. października 1871.

Krzeczułowicz,
przewodniczący.

Dr. Ignacy Kamiński,
sprawozdawca.

Allegat A.

Wykaz porównawczy

przypadających dodatków krajowych i indemnizacyjnych

wedle dawnego — i nowego sposobu obliczania.

	Wedle dawnego systemu									
	Podatki bez nadzwyczajnych dodatków	Dodatki z roku 1870			Dodatki na rok 1872					
		krajowe po 16 ¹ / ₂ ct.	indemnizacyjne po 51 ct.	Razem po 67 ¹ / ₂ ct.	krajowe po 22 ct.	indemnizacyjne po 51 ct.	Razem po 73 ct.			
Gruntowy i czynszowy	4,487.068	740.366 22	2,288.404 68	3,028.770 90	987.154 96	2,288.404 68	3,275.559 64			
domowo-klasowy	757.741	125.027 26 ¹ / ₂	386.447 91	511.475 17 ¹ / ₂	166.703 2	386.447 91	553.150 93			
zarobkowy i dochodowy klas wyższych	669.880	110.530 20	341.638 80	452.169 —	147.373 60	341.638 80	489.012 40			
zarobkowy i dochodowy klas niższych	228.527	37.706 95 ¹ / ₂	116.548 77	154.255 72 ¹ / ₂	50.275 94	116.548 77	166.824 71			
Suma .	6,143.216	1,013.630 64	3,133.040 16	4,146.670 80	1,351.507 52	3,133.040 16	4,484.547 68			

Wedle nowego systemu				W porównaniu nowego systemu z dawnym a to:	
Podatki z nadzwyczajnym dodatkiem	Dodatki projektowane.			dodatków płaconych po 67 $\frac{1}{2}$	dodatków płaconych po 73 ct.
	krajowe po 15 $\frac{6}{10}$ ct.	indemnizacyjne po 36 $\frac{1}{8}$ ct.	Razem po 51 $\frac{7}{100}$ ct.		
5,608.835 —	874.978 26	2,026.191 68	2,901.169 94	mniejszą o 4 $\frac{21}{100}$	mniej o 11 $\frac{42}{100}$
1,326.052 —	206.864 11	479.036 28	685.890 39	więcej o 34 $\frac{1}{100}$	więcej o 24
1,339.760 —	209.002 56	483.988 30	692.990 86	więcej o 50 $\frac{25}{100}$	więcej o 41 $\frac{71}{100}$
388.495 90	60.605 1	140.344 18	200.949 19	więcej o 30 $\frac{27}{100}$	więcej o 20 $\frac{45}{100}$
8,663.142 90	1,351.449 94	3,129.560 44	4,481.010 38		

